FAMIRI • MADIMIN • FAMILIE

PILAR, MINNIE EN IDRISS MADIMIN

De voorouders van de Amsterdammers Pilar (21), Minnie (19) en Idriss (8) Madimin kwamen vanuit India, Java, China, Afrika en Europa in Suriname terecht. Hun familiegeschiedenis is nauw verbonden met het Amsterdamse kolonialisme van WIC, VOC en vooral de Nederlandsche Handel-Maatschappij. Zij zijn nakomelingen van de Hindostaanse Kirpalia, de Javaanse Sanwiradji en de slaafgemaakte Soso Spoor.

Betovergrootmoeder werd geboren aan boord van het schip Chenab, waarmee haar ouders in 1912 uit India naar Suriname vluchtten. Hun relatie was in India niet toegestaan omdat ze tot verschillende kasten behoorden. Kirpalia's vader Ratan Karansing was van Nepalese afkomst. Haar moeder was volgens de familieoverlevering een verstoten prinses. In Suriname konden zij een nieuw, 'vrij' bestaan opbouwen. Daar kwamen zij op plantage Mariënbosch terecht, waar ze in de suikervelden moesten werken.

Betovergrootmoeder Sanwiradji werd geboren in het district Kroya op Java. Als jong meisje werd zij geronseld om in Suriname op de plantages te gaan werken. In 1926 kwam zij aan op plantage Mariënburg, eigendom van de Nederlandsche Handel-Maatschappij. Deze handelsonderneming werd bestuurd vanuit gebouw De Bazel, waar nu het Stadsarchief is gevestigd. Op Mariënburg kreeg Sanwiradji een relatie met de eveneens Javaanse contractarbeider Madimin.

"Het verhaal van mijn familie is de verbinding tussen etniciteiten en transnationale achtergrond. Wij zijn echt het product van kolonialisme. Als je die geschiedenis weghaalt zou ik niet bestaan. En dat maakt dat je anders naar die geschiedenis kan kijken."

In het artistieke werk van kunstenaar Dimitri Madimin speelt de koloniale en multi-etnische geschiedenis van zijn voorouders een centrale rol. In 2017 organiseerde Dimitri het programma **'Sukru Sani'** (Suikergoed) tijdens de Museumnacht in het Stadsarchief. In de Koningszaal vertelde hij in het bijzijn van Javaanse nazaten hoe zijn Javaanse overgrootmoeder Sanwiradji in 1926 vanuit Java naar Paramaribo verscheept werd en tewerkgesteld op de plantage Mariënburg.

Tijdens de performance vroeg Madimin het publiek om twee minuten stilte in acht te nemen voor de Javaanse voorouders die door de Nederlandsche Handel-Maatschappij naar Suriname werden verscheept. In het jaar dat Sanwiradji tewerk werd gesteld op Mariënburg, werd in Amsterdam het nieuwe hoofdkwartier van de Nederlandse Handel-Maatschappij geopend aan de Vijzelstraat.

"WIJ ZIJN ECHT HET PRODUCT VAN KOLONIALISME. ALS JE DIE GESCHIEDENIS WEGHAALT ZOU IK NIET BESTAAN. EN DAT MAAKT DAT JE ANDERS NAAR DIE GESCHIEDENIS KAN KIJKEN."

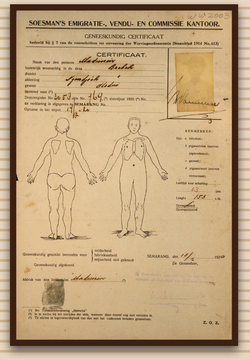
LUISTER DIT VERHAAL IN SRANANTONGO

Op 11 juli 1912 berichtte dagblad *De Surinamer* over de komst van het schip Chenab met 455 Hindostaanse immigranten. Tijdens de reis waren drie mensen overleden en werd er een kind geboren. De naam werd niet genoemd, maar dat moet Kirpalia Karansingh zijn geweest.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ

In 1824 werd de Nederlandsche Handel-Maatschappij (NHM) opgericht door koning Willem I. Als semi-staatsbedrijf was de NHM de 19de-eeuwse opvolger van de VOC en de WIC. De koloniale onderneming was actief in Nederlands-Indië en Suriname. Na de afschaffing van de slavernij kocht de NHM verschillende plantages in Suriname. De zware fysieke arbeid op de Surinaamse plantages werd verricht door contractarbeiders.

De Koningszaal van het gebouw De Bazel is de voormalige 'Grote vergaderzaal' van de NHM. Hier werden voor-aanstaande gasten ontvangen waaronder leden van het Koninklijk Huis. Tijdens de Museumnacht in 2017 was Toekiman Madimin de belangrijkste gast in de zaal waar bijna 100 jaar eerder werd vergaderd over het lot van duizenden Javaanse Surinamers, waaronder Madimins ouders.

Hierboven zie je de inschrijving Kirpalia in het Hindostaanse immigratieregister na aankomst in Suriname. Ze kwamen terecht op plantage Mariënbosch aan de Noordoever van de Commewijne-rivier. In het register staat ook het huwelijk met Rampersad opgetekend. Zij kregen twee kinderen, Ester en Juliana.

De Nederlandsche Handel-Maatschappij (NHM) wordt door koning Willem I opgericht. Als semi-staatsbedrijf is het de 19de-eeuwse opvolger van de VOC en WIC

1824

De zevenjarige Jeanette Spoor en haar moeder Mariaantje Spoor en grootmoeder Soso Spoor worden tijdens de emancipatie vrijgemaakt

1863

Het schip Chenab komt aan in Paramaribo, met aan boord 455 Hindostaanse immigranten. Kirpalia is tijdens de reis aan boord geboren

1912

Sanwiradji komt aan op suikerplantage Mariënburg

1926

Dimitri Madimin rijdt zijn grootvader Toekiman Slamet de Koningszaal van het Stadsarchief Amsterdam binnen, Museumnacht 2017.

Gianni, Idriss, Minnie and Pilar Madimin in Amsterdam, juni 2023.
Foto: Louis Oomes

De Surinamer, 11 juli 1912

Kirpalia Karansingh, Suriname, jaren 1940.

Ratan Karansing met zijn tweede vrouw, circa 1940.

Identificatiekaart Sanwiradji, 1926.
Nationaal Archief Suriname

Javaanse contractarbeiders werden voor vertrek uit Java medisch gekeurd en gefotografeerd. Van alle migranten ging een geneeskundig certificaat en een identificatiekaart mee tijdens de vaart. Dit is het geneeskundig certificaat van Madimin uit 1920.
Nationaal Archief Suriname

Hindostaans immigratieregister
Nationaal Archief Suriname

FAMIRI MADIMIN FAMILIE

AMSTERDAM

Kirpalia Karansing kreeg twee dochters: Ester en Julia. Julia Wong A Foe (1930-2023) werd geboren op plantage Welgelegen. Om aan de armoede op de plantage te ontsnappen liepen de zusjes weg van huis en kwamen terecht in een kindertehuis. Julia kreeg een relatie met journalist en schrijver Max Wong A Foe, Surinamer van Chinese afkomst, de overgrootouders van Pilar, Minnie en Idriss.

Sanwiradji en Madimin kregen in Suriname twee kinderen. Een dochter Madijem (1929) en een zoon Toekiman (1932-2020). Toekiman trouwde met Helouise Jeannette Dipper (1932-2023), een nazaat van witte plantage-eigenaren en tot slaafgemaakte Afrikanen op plantage Broederhoop. Uit DNA-onderzoek blijkt dat zij Sefardische, Asjkenazische, Afrikaanse en West-Europese voorouders heeft.

Vier weken voor de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 werd Dimitri Madimin in Nederland geboren, als zoon van kunstenaar-dj Carli Madimin en ambtenaar Ria Wong A Foe. Zijn ouders waren kort daarvoor naar Nederland geëmigreerd, zoals zoveel Surinamers rond de onafhankelijkheid. Midden jaren negentig vestigde Dimitri zich in Amsterdam als kunstenaar, muziekproducer en dj. Tot haar overlijden begin 2023 woonde Julia Wong A Foe in Suriname. Helouise Dipper woonde in Rotterdam, ook zij overleed dit jaar.

Toekiman Slamet Madimin was werkzaam bij Billiton, een belangrijke bauxietmaatschappij in Suriname. Vanaf het begin van de Tweede Wereldoorlog was bauxiet het belangrijkste exportproduct van het land. Tijdens de oorlog was 65% van de bauxiet die gebruikt werd voor Amerikaanse vliegtuigen, afkomstig uit Suriname.

Sanwiradji migreerde niet alleen als contractarbeider naar Suriname. In 1974 verhuisde zij naar Nederland om te helpen met de verzorging van haar achterkleinkinderen. Sanwiradji, die in de familie Simba werd genoemd, heeft tot haar overlijden in 1988 in Nederland gewoond.

Welke reis legde Simba af? Luister naar achterkleinzoon Dimitri Madimin (Multimediakunstenaar, woont in Amsterdam).

Sanwiradji verhuist naar Nederland en blijft daar tot haar overlijden in 1988 wonen

Max Wong A Foe (alias Tony Wong) was een bekende schrijver en journalist in Suriname. Tijdens het militaire regime stelde hij zich actief teweer tegen de onderdrukking van de persvrijheid. Het overlijden van Max Wong A Foe op 25 november 1986, de dag dat Suriname 11 jaar onafhankelijk was, was voorpaginanieuws.

1974

In de Koningszaal van het Stadsarchief Amsterdam vraagt Dimitri Madimin tijdens Museumnacht om twee minuten stilte voor alle Javaanse voorouders die door de NHM naar Suriname werden verscheept

Op 1 juli 1863 wordt de zevenjarige Jeannette Spoor, met haar moeder Mariaantje, grootmoeder Soso Spoor en andere familieleden vrijgemaakt uit slavernij. Zij leefden op katoenplantage Broedershoop, eigendom van de in Amsterdam geboren Isaak Bronet en zijn Surinaamse vrouw Rebecca Sanches. Uit de slavenregisters die tussen 1830 en 1863 werden bijgehouden in Suriname blijkt dat Soso Spoor geboren is in 1794. In 1879 verkocht Sanches de plantage aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De in slavernij geboren Jeannette Spoor trouwde in 1894 met Joseph Dipper, die als driejarige jongen werd vrijgemaakt op plantage Suzanna's Daal. Zij kregen een zoon Petrus Marius Dipper. Hij was de vader van Helouise Jeannette Dipper, vernoemd naar haar grootmoeder.

2017

Van 1983 tot 1985 woonden de broertjes Gianni en Dimitri Madimin bij opa en oma Wong A Foe in Gebroeders Penardstraat in Paramaribo. Ze poseren trots met de rijpe manja's. De foto werd verstuurd naar de familie in Nederland. Dimitri belde vaak met zijn ouders in Nederland.

In de jaren tachtig en negentig werden er naast foto's en brieven, talloze cassettebandjes opgenomen en tussen Nederland en Suriname verstuurd.

In 2023 heeft Helouise Dipper DNA-onderzoek laten doen, uit de resultaten daarvan blijkt dat haar voorouders tot slaafgemaakte Afrikanen, Sefardische en Asjkenazische Joden en West-Europeanen waren. Dit is ook terug te zien in het DNA van haar kleindochter Amparo, zus van Dimitri, waarin dankzij de andere voorouders bijna de hele wereld vertegenwoordigd is.

Drie generaties familie Madimin-Dipper in Paramaribo, ca. 1971. V.l.n.r. Carli, Joyce, Kenneth, Sandra. Helouise met Dorothy op schoot. Tuty. Sanwiradji. Pierre en Toekiman Slemat Madimin.
Particuliere collectie

Werknemers Billiton, met voorop lopend Toekiman Slemat Madimin, ca. 1960.
Particuliere collectie

Sanwiradji in Rotterdam met achterkleinzoon Jowall, 1977.
Particuliere collectie

De Ware Tijd, 26 november 1986
Nationaal Archief Suriname

Familiealbums van de familie Madimin-Dipper (jaren vijftig en zestig).
Particuliere collectie

Helouise Dipper en Toekiman Slemat Madimin, Bamin (opa Madimin) en Simba (oma Sanwiradji), met de kinderen Joyce, Carli en baby Kenneth, Paramaribo 1956.
Particuliere collectie

Het gezin Julia en Max Wong A Foe met tussen hen in op de bank de dochters Ria en Peggy, en staand Astrid, Jerry, Judith en Tony Wong A Foe. Paramaribo, circa 1972.
Particuliere collectie

Slavenregister plantage Broederhoop, met onderaan Soso, geboren in 1794, voormoeder van Helouise Dipper.
Nationaal Archief Suriname

Aankondiging huwelijk Joseph Dipper en Jeannette Spoor.

Plantages Jagtlust en Suzanna's Daal, jonkheer Jacob Eduard van Heemskerck van Beest, naar Gerard Voorduin, 1860 - 1862.
Rijksmuseum

Julia en Max Wong A Foe, circa 1975.
Particuliere collectie

Dimitri en Gianni laten de rijpe manja's zien.
Particuliere collectie

Ansichtkaart van oma Julia Wong A Foe in Suriname aan kleinkinderen Dimitri en Gianni Madimin in Nederland.
Particuliere collectie

Dimitri belt zijn ouders in Nederland.
Particuliere collectie

Kaartjes gebaseerd op onderzoek bij 'MyHeritage DNA', 2023.

Helouise Dipper, met zoon Carli Madimin en achterkleinkinderen Pilar, Minnie en Idriss Madimin, 2022.
Particuliere collectie